GENERALINIO ADVOKATO
JÁN MAZÁK IŠVADA,
pateikta 2007 m. rugsėjo 11 d. [1]

I — Įžanga

1. Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl į Bendriją importuotų prekių muitinės vertės nustatymo taikant antidempingo muitą.

2. Kalbant konkrečiau, *Corte Suprema di Cassazione, Sezione Tributaria* (Kasacinis teismas, Mokesčių bylų skyrius, Italija) 2006 m. kovo 30 d. Nutartimi pateiktu prejudiciniu klausimu iš esmės nori sužinoti, ar muitinės įstaiga, taikydama antidempingo muitą, nustatytą 1994 m. sausio 12 d. Komisijos sprendimu Nr. 67/94/EAPB, kuriuo nustatomas laikinas antidempingo muitas už hematito ketaus iš Brazilijos, Lenkijos, Rusijos ir Ukrainos importą į Bendriją [2] (neoficialus vertimas, toliau – Sprendimas Nr. 67/94 arba sprendimas, kuriuo nustatomas laikinasis muitas), gali remtis pirmesnio tų pačių prekių pardavimo nei tas, kuriuo remiantis buvo pateikta muitinės deklaracija, kaina.

3. Šis klausimas buvo iškeltas nagrinėjant *Carboni e Derivati Srl* (toliau – *Carboni*) ir Italijos muitinės įstaigos ginčą dėl šios įstaigos sprendimo nustatyti Rusijos kilmės hematito ketaus siuntos, kurią *Carboni* per tarpininką importavo į Bendriją, muitinę vertę remiantis ne kaina, nurodyta galutinio pardavimo *Carboni* sąskaitoje faktūroje, bet mažesne šių prekių pirmesnio pardavimo kaina. Dėl šios priežasties muitinė vertė buvo mažesnė už Sprendime Nr. 67/94 nustatytą minimalią importo kainą ir buvo nustatytas antidempingo muitas.

1 — Originalo kalba: anglų.
2 — OL L 12, p. 5.

II — Teisės aktai

A — *Antidempingo teisės aktai*

4. 1994 m. sausio 12 d. Komisija, remdamasi 1988 m. liepos 29 d. Komisijos sprendimu Nr. 2424/88/EAPB, susijusiu su apsauga nuo importo dempingo kaina arba subsidijuojamo importo iš Europos anglies ir plieno bendrijai nepriklausančių šalių [3] (neoficialus vertimas, toliau – pagrindinis sprendimas), priėmė Sprendimą Nr. 67/94.

5. Bylos aplinkybių laikotarpiu galiojusio Sprendimo Nr. 67/94 preambulės G skyrius „Laikinasis muitas“ buvo suformuluotas taip:

„63) Nustačius, kad dėl nagrinėjamo importo dempingo kaina padaryta didelė žala Bendrijos pramonei ir kad dėl Bendrijos interesų reikia imtis veiksmų, šie veiksmai turi apimti tik tai, kas būtina padarytai žalai pašalinti;

64) Komisija apskaičiavo kainų lygį, nuo kurio šis importas nebekelia didelės žalos Bendrijos pramonei. Šiuo klausimu Komisija savo apskaičiavimus grindė Bendrijos pramonės subjektų, išskyrus kai kurias mažiausio našumo įmones, pateiktais gamybos sąnaudų duomenimis. Prie gamybos sąnaudų Komisija pridėjo nuo apyvartos skaičiuojamą 5 % pelno maržą, kuri gali būti laikoma pagrįsta dabartinėmis rinkos sąlygomis;

65) Komisija mano, kad priemonės turi ne tik atkurti sąžiningą konkurenciją hematito ketaus rinkoje, bet ir sudaryti sąlygas eksportuojančioms šalims gauti kuo geresnį atlygį už jų eksportuojamą aptariamą prekę;

66) Komisija mano, kad šiuo konkrečiu atveju šiems tikslams pasiekti tinkamiau yra nustatyti minimalią kainą, nei įvesti bet kokią kitą priemonę;

3 — OL L 209, p. 18.

<…>

68) Atsižvelgdama į atitinkamo gaminio importuotojų paprastai patiriamas sąnaudas ir būtinybę gauti pagrįstą pelną, kartu apskaičiavusi patirtą žalą, kaip nurodyta 64 konstatuojamojoje dalyje, Komisija mano, kad kaip laikiną priemonę reikėtų nustatyti kintamąjį muitą, kuris būtų lygus minimalios 149 ekiu už toną kainos (CIF kaina neįskaitant muito) ir atitinkamo Brazilijos, Lenkijos, Rusijos ir Ukrainos kilmės gaminio deklaruotos muitinės vertės skirtumui visais atvejais, kai deklaruota muitinės vertė yra mažesnė už minimalią importo kainą.

2. Muito dydis yra lygus skirtumui tarp 149 ekiu už toną kainos (CIF kaina neįskaitant muito) ir deklaruotos muitinės vertės kiekvieną kartą, kai ši vertė mažesnė už minimalią importo kainą.

3. Taikomos galiojančios muitų teisės nuostatos.

<…>“ (Neoficialus vertimas)

4. Išleidžiant 1 dalyje nurodytą gaminį į laisvą apyvartą Bendrijoje būtina pateikti laikinojo muito dydžio garantiją.“ (Neoficialus vertimas)

6. Sprendimo, kuriuo nustatomas laikinasis muitas, 1 straipsnyje nustatyta:

„1. Nustatomas laikinas antidempingo muitas už KN 7201 10 19 kodui priskirto hematito ketaus iš Brazilijos, Lenkijos, Rusijos ir Ukrainos importą.

7. Laikinasis antidempingo muitas buvo patvirtintas 1994 m. liepos 15 d. Komisijos sprendimu Nr. 1751/94/EAPB, kuriuo nustatomas galutinis antidempingo muitas už į Bendriją importuojamą hematito ketų iš Brazilijos, Lenkijos, Rusijos ir Ukrainos (toliau – Sprendimas Nr. 1751/94 arba sprendimas, kuriuo nustatomas galutinis muitas) [4].

4 — OL L 182, p. 37.

8. Sprendimo, kuriuo nustatomas galutinis muitas, 1 ir 2 straipsniuose nustatyta:

„*1 straipsnis*

1. Šiuo sprendimu nustatomas galutinis antidempingo muitas už KN 7201 10 19 kodui priskirto hematito ketaus iš Brazilijos, Lenkijos, Rusijos ir Ukrainos importą į Bendriją.

2. Minėto muito dydis yra lygus skirtumui tarp 149 ekiu už toną ir priimtinos muitinės vertės (franko Bendrijos siena) kiekvieną kartą, kai ši vertė mažesnė už nurodytą kainą.

<…>

4. Taikomos galiojančios nuostatos dėl muitų.

2 straipsnis

1. Pagal Komisijos sprendimą Nr. 67/94/EAPB garantijomis užtikrintos laikinojo antidempingo muito sumos surenkamos neviršijant galutinai nustatyto muito dydžio; turi būti grąžinamos visos garantijomis užtikrintos sumos, viršijančios galutinai nustatytą antidempingo muitą.

2. 1 straipsnio 4 dalies nuostatos taip pat taikomos galutinai surenkant nustatytas laikinas sumas.“

B — *Muitinės kodeksas ir jo įgyvendinimo nuostatos*

9. 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, kuriuo nustatomas Bendrijos muitinės kodeksas [5] (toliau – Muitinės kodeksas), 28 straipsnyje, esančiame II antraštinės dalies 3 skyriuje „Prekių muitinis įvertinimas“, nustatyta:

„Vadovaujantis šio skyriaus nuostatomis nustatyta muitinė vertė naudojama taikant Europos Bendrijų muitų tarifą ir netarifines priemones, nustatytas konkrečiomis su prekyba prekėmis susijusių sričių dalykus reglamentuojančiomis Bendrijos nuostatomis.“ (Pataisytas vertimas)

5 — OL L 302, p. 1.

10. Kiek tai yra svarbu šiai bylai, Muitinės kodekso 29 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„1. Importuojamų prekių muitine verte laikoma sandorio vertė, tai yra kaina, faktiškai sumokėta arba mokėtina už prekes, parduodamas eksportui į Bendrijos muitų teritoriją, prireikus patikslinta vadovaujantis 32 ir 33 straipsniais, jeigu:

<…>

c) jokios pajamos, gautos pirkėjui toliau perparduodant, perleidžiant ar naudojant prekes, tiesiogiai ar netiesiogiai neatitenka pardavėjui, išskyrus atvejus, kai pagal 32 straipsnį galima padaryti atitinkamus patikslinimus, ir

d) pirkėjas ir pardavėjas tarpusavyje nesusiję arba jeigu pirkėjas ir pardavėjas tarpusavyje susiję, sandorio vertė priimtina muitinei remiantis 2 dalimi.“

11. Komisija savo Reglamentu (EEB) Nr. 2454/93 [6] (toliau — įgyvendinimo reglamentas) nustatė Muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatas. 1994 m. birželio mėn. redakcijos (tuo metu, kai buvo importuotas nagrinėjamas hematito ketus) įgyvendinimo reglamento 147 straipsnio 1 dalyje buvo nustatyta:

„1. Taikant Muitinės kodekso 29 straipsnį, faktas, kad prekės, kurios yra pardavimo objektas, deklaruotos išleidimui į laisvą apyvartą, laikomas požymiu, kad jos buvo parduotos eksportui į Bendrijos muitų teritoriją. Į šį požymį atsižvelgiama ir vėliau perparduodant iki muitinio įvertinimo; šiuo atveju kiekviena pardavimo kaina, vadovaujantis 178-181 straipsniais, gali būti laikoma muitinio įvertinimo pagrindu.“

12. Pagal šiuo metu galiojančią įgyvendinimo reglamento 147 straipsnio 1 dalies, kurios antrasis sakinys iš dalies pakeistas 1995 m. liepos 19 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1762/95 [7], redakciją:

„1. Taikant (Muitinės) kodekso 29 straipsnį, faktas, kad prekės, kurios yra pardavimo

6 — 1993 m. liepos 2 d. Reglamentas, kuriuo išdėstomos Reglamento (EEB) Nr. 2913/92 įgyvendinimo nuostatas (OL L 253, p. 1).

7 — Komisijos reglamentas, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 2454/93 (OL L 171, p. 8).

objektas, deklaruotos išleidimui į laisvą apyvartą, laikomas požymiu, kad jos buvo parduotos eksportui į Bendrijos muitų teritoriją. Vėlesnių perpardavimų iki muitinio įvertinimo atveju tik paskutinis pardavimas, po kurio prekės įvežamos į Bendrijos muitų teritoriją, arba Bendrijos muitų teritorijoje įvykęs pardavimas prieš prekėms įforminant išleidimo į laisvą apyvartą procedūrą yra toks požymis. Kai deklaruojama pardavimo prieš paskutinį pardavimą, po kurio prekės buvo įvežtos į Bendrijos muitų teritoriją, kaina, muitinei privalu įrodyti, kad šis prekių pardavimas įvyko dėl eksporto į atitinkamą muitų teritoriją. Taikomos 178–181a straipsnių nuostatos.“

13. Įgyvendinimo reglamento 178-181 straipsniai susiję su duomenų deklaravimu ir dokumentais, kuriuos reikia pateikti muitinei vertei nustatyti. Reikėtų pažymėti, kad 1994 m. gruodžio 19 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 3254/94 [8] įgyvendinimo reglamentas buvo papildytas 181a straipsniu:

„1. Muitinė neprivalo importuotų prekių muitinės vertės nustatyti remdamasi sandorio vertės metodu, jei vadovaujantis 2 dalyje nustatyta procedūra ji, atsižvelgusi į pagrįstas abejones, nėra įsitikinusi, kad deklaruojamoji vertė, remiantis Kodekso 29 straipsniu, atspindi sumokėtą arba mokėtiną bendrą sumą.

2. Jei muitinė turi abejonių, apibrėžtų 1 dalyje, ji gali paprašyti papildomos informacijos pagal 178 straipsnio 4 dalį. Jei muitinė ir toliau abejoja, prieš priimdama galutinį sprendimą, ji privalo pranešti konkrečiam asmeniui raštu, jei taip pageidaujama, apie priežastis, dėl kurių kilo abejonių, ir suteikti jam galimybę pateikti atsakymą. Galutinis sprendimas ir jį lėmusios priežastys perduodamos konkrečiam asmeniui raštu.“

III — Faktinės aplinkybės, procedūra ir prejudicinis klausimas

14. 1994 m. gegužės mėn. *Carboni* iš *Commercio Materie Prime CMP SpA* (toliau – CMP), kurios buveinė yra Italijoje, įsigijo Rusijos kilmės hematito ketaus siuntą. CMP savo ruožtu pirko hematito ketų iš Limasolyje (Kipras) įsikūrusios *OME-DTECH Electronics Limited* (toliau – OME-DTECH).

8 — 1994 m. gruodžio 19 d. Komisijos reglamentas Nr. 3254/94, iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 2454/93, išdėstantį Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (OL L 346, p. 1).

15. 1994 m. birželio mėn. *Carboni* muitinės tarpininkė transporto įmonė SPA-MAT pateikė hematito ketaus siuntos importo deklaraciją Molfetos uoste, kur pagal 1994 m. birželio 14 d. važtaraštį, sumokėjus muitus, buvo atlikti siuntos muitinės formalumai.

16. 1994 m. liepos 16 d. patikros protokolu muitinė per įgaliotinę SPA-MAT pranešė *Carboni*, kad dėl Sprendimu Nr. 67/94, kuriuo nustatomas laikinasis muitas, nustatytų antidempingo taisyklių pažeidimo mokėtina suma turėjo būti padidinta nustatant laikinąjį muitą, lygų 149 ekiu už toną kainos ir deklaruotos muitinės vertės skirtumui.

17. *Carboni* pateikė ieškinį dėl šio protokolo *Tribunale di Bari* (Bario teismas) prieš *Ministero delle Finanze* (Finansų ministerija) ir *Riunione Adriatica di Sicurtà* (toliau – RAS), tvirtindama, kad sąskaitoje faktūroje nurodyta kaina buvo 151 ekiu ir viršijo minimalią importo kainą. *Carboni* prašė *Tribunale di Bari* pripažinti, kad antidempingo teisės aktai nebuvo pažeisti, todėl ji nieko neskolinga už nagrinėjamų prekių įsigijimą.

18. Finansų ministerija minėtame teisme teigė, kad kartu su importo deklaracija buvo pateiktas negaliojantis kilmės sertifikatas ir įmonės CMP *pro forma* sąskaita faktūra, kurioje nurodyta neteisinga kaina; dėl to, laukiant, kol bus nustatyta, ar yra įvykdytos antidempingo muito taikymo sąlygos, prekės buvo išmuitintos taikant muitų mokėjimo atidėjimo procedūrą su sąlyga, kad bus sumokėti teisingi muitai. Ji tvirtino, kad pradinė OME-DTECH išrašyta pirmojo pardavimo sąskaita faktūra, kurią ji vėliau gavo pagal pareikalavimą, rodė, jog pardavimo kaina CMP buvo 130,983 ekiu už toną ir kad todėl ji skyrėsi nuo minimalios importo kainos.

19. 2000 m. rugsėjo 30 d. Sprendimu *Tribunale di Bari* atmetė *Carboni* ieškinį, be kita ko, motyvuodamas tuo, kad Europos rinkos apsauga apmokestinant antidempingo muitu turi būti įgyvendinama įvežant į Europos bendriją, t. y. tuo momentu, kai Bendrijos subjektas (šioje byloje įmonė OME-DTECH) pirmą kartą įsigyja prekę.

20. *Carboni* apskundė tokį sprendimą *Corte d'apello di Bari* (Bario apeliacinis teismas), kuris atmetė skundą kaip nepagrįstą. Šio teismo teigimu, „išleidimas į laisvą apyvartą“ reiškia prekės išleidimą į laisvą Bendrijos rinką, o tam reikia atsižvelgti į prekybos etapą, kai prekes pirmą kartą įsigyja Bendrijos subjektas. Minėtas teismas nusprendė, kad tai yra būtent tas prekybos etapas, į kurį reikia atsižvelgti, nes jis įvyksta

prieš atliekant muitinės formalumus, kuriais savo ruožtu siekiama užtikrinti minimalios importo kainos apsaugą.

21. Pagrindinėje byloje *Corte Suprema di Cassazione* turi priimti sprendimą dėl *Carboni* kasacinio skundo, kuriuo ši apskundė minėtą *Corte d'apello di Bari* sprendimą.

22. Muitinės įstaiga minėtoje byloje gynybos tikslais nurodo, kad prekės pardavimas netiesiogiai Bendrijos subjektui, pateikiančiam prekes muitinei, laikomas veiksmu, kuriuo iš tikrųjų norima išvengti antidempingo priemonių pasekmių ir siekiama vienintelio tikslo – padidinti prekės kainą, kai ji pateikiama muitinei. *Carboni* ginčija tokį argumentą ir nurodo, kad Bendrijos muitų sistema yra lemiama ir tvirtina, jog pagal šią sistemą turi reikšmės tik prekių pateikimo į Bendrijos rinką momentas, kuris laikomas prekių pateikimo muitinei momentu.

23. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo manymu, esminis klausimas yra tas, ar muitinės įstaigos gali kaip antidempingo muito taikymo pagrindą pasirinkti vertę, atitinkančią prekių pardavimo importui į Bendriją kainą, jei toks pardavimas yra pirmesnis už tą, kuriuo remiantis buvo pateikta muitinės deklaracija.

24. Tokiomis aplinkybėmis *Corte Suprema di Cassazione* manė, kad Teisingumo Teismui būtina pateikti šį prejudicinį klausimą:

„Ar pagal Bendrijos muitų teisės principus taikydama antidempingo muitą, nustatytą Komisijos sprendimu Nr. 67/94/EAPB, muitinės įstaiga gali remtis tų pačių prekių pirmesnio pardavimo nei tas, kuriuo remiantis buvo pateikta muitinės deklaracija, kaina, kai pirkėjas yra Bendrijos subjektas, arba bet kuriuo atveju prekės parduotos importui į Bendriją?“

IV — Teisinė analizė

A — *Pagrindiniai šalių argumentai*

25. Šioje byloje rašytines pastabas pateikė Italijos vyriausybė, kuri taip pat atstovauja

Amministrazione delle Finanze (Mokesčių administratoriui), ir Komisija.

26. Italijos vyriausybės teigimu, į pateiktą klausimą reikėtų atsakyti teigiamai. Ji mano, kad muitinės įstaiga turėjo teisę nustatyti muitinę vertę remdamasi pirmuoju OMEDTEC vykdytu hematito ketaus pardavimu įmonei CMP, kuri yra Bendrijos subjektas.

27. Italijos vyriausybė ginčija, kad laikas, į kurį reikia atsižvelgti nustatant muitinę vertę antidempingo muito taikymo tikslu, gali būti tik Bendrijos subjekto pirmojo atitinkamų prekių įsigijimo momentas, o juo turi būti laikomas momentas, kai minėtos prekės patenka į Bendrijos rinką. Todėl tuo metu sumokėta kaina, o ne importuotojo įsigyjant atitinkamas prekes sumokėta kaina tokiu atveju, kaip nagrinėjamas šioje byloje, yra ta, kuria remiantis turi būti nustatoma muitinė vertė Muitinės kodekso 29 straipsnio tikslais.

28. Toks požiūris atitinka antidempingo teisės aktų *ratio legis*, nes žala Bendrijos rinkai padaroma ne tik kai į Bendrijos muitų teritoriją faktiškai pateikiamos prekės, kurios parduodamos sumažintomis kainomis, bet ir kai Bendrijos subjektui, įsigyjančiam minėtas prekes mažesne kaina nei kiti Bendrijos subjektai, suteikiamas pranašumas.

29. Italijos vyriausybės teigimu, tokį požiūrį patvirtina sprendimo, kuriuo nustatomas galutinis muitas, tekstas, nes jame vietoj laikinajame sprendime minimos „deklaruotos muitinės vertės“ nurodyta „priimtina muitinė vertė (franko Bendrijos siena)“.

30. Komisija pripažįsta, kad paskutinio sandorio vertės panaudojimas kintamam antidempingo muitui nustatyti kelia tam tikrų sunkumų. Viena vertus, muitų teisės požiūriu paskutinio pardavimo kaina iš tiesų leidžia geriausiai atsižvelgti į visus importo kainos elementus ir taip užtikrinamas teisingo importo muito nustatymas. Kita vertus, antidempingo priemonės požiūriu, jei muitinė vertė nustatoma remiantis paskutiniuoju pardavimu, galima nesunkiai apeiti tikslą, kurio siekiant nustatoma minimali kaina.

31. Tačiau, Komisijos nuomone, pagal sprendimo, kuriuo nustatomas galutinis muitas, tekstą kintamo muito neįmanoma apskaičiuoti remiantis kokiu nors kitu nei

paskutinio pardavimo kaina pagrindu. Kitaip tariant, pardavimas ar sandoris, į kurį reikia atsižvelgti taikant antidempingo muitą, gali būti tik tas pardavimas ar sandoris, kuriuo remiamasi nustatant muitinę vertę.

32. Vis dėlto muitinės įstaiga gali suabejoti tuo, ar deklaruota muitinė vertė iš tikrųjų atitinka importuotojo sumokėtą ar mokėtiną kainą. Komisija pažymi, kad nors jai nėra išsamiai žinomos visos šios bylos faktinės aplinkybės, jos nuomone, muitinės įstaiga, remdamasi pagrindinės bylos aplinkybių metu susiklosčiusia muitinės praktika, kurią rodo vėliau į įgyvendinimo reglamentą įtrauktas 181a straipsnis, galėjo pasirinkti kainą, pirmesnę už deklaruotąją, kad nustatytų muitinę vertę, jei, atlikusi tolesnį tyrimą, vis dar turėjo pagrindo abejoti, ar deklaruota kaina atitinka iš tikrųjų sumokėtą ar mokėtiną kainą.

33. Todėl Komisija siūlo atsakyti į pateiktą klausimą taip: muitinės įstaiga gali remtis tų pačių prekių pirmesnio pardavimo nei tas, kuriuo remiantis buvo pateikta muitinės deklaracija, kaina, jei ši įstaiga, paprašiusi papildomos informacijos pagal Muitinės kodeksą, ir toliau pagrįstai abejoja tuo, ar deklaruota vertė iš tikrųjų atitinka faktiškai sumokėtą ar mokėtiną kainą Muitinės kodekso 29 straipsnio prasme.

B — *Vertinimas*

34. Pirmiausia reikėtų turėti omenyje, kad ši byla susijusi ne su normalios vertės arba minimalios importo kainos (149 ekiu už toną), kurią apibrėžia nagrinėjama antidempingo priemonė, nustatymu normalios vertės pagrindu, o su antidempingo muito dydžio nustatymu pagal minėtą priemonę konkretaus importo atveju.

35. Pagal sprendimą, kuriuo nustatomas laikinasis muitas, antidempingo muito dydis yra lygus minimalios importo kainos ir „deklaruotos muitinės vertės“ skirtumui. Šioje vietoje reikėtų pažymėti, kad sprendimo, kuriuo nustatomas galutinis muitas, tekste šiuo klausimu nurodyta „priimtina muitinė vertė“, kuri, atrodo, yra tikslesnė, nes deklaruota muitinė vertė pagal Muitinės kodeksą dėl įvairių priežasčių gali būti nepriimtina. Tačiau atrodo, kad toks formuluočių skirtumas šioje byloje neturi didelės reikšmės. Svarbiau yra tai, kad antidempingo muitas turi būti nustatomas pagal atitinkamo importo muitinę vertę [9], kuri nustatoma (tai paaiškinama ir sprendimo, kuriuo nustatomas laikinasis muitas, 1 straipsnio 3 dalyje) pagal galiojančius muitų teisės aktus, t. y.

9 — Šiuo klausimu taip pat žr. 1991 m. gegužės 7 d. Sprendimą *Nakajima prieš Tarybą* (C-69/89, Rink. p. I-2069, 105 punktas) ir 1997 m. gegužės 29 d. Sprendimą *ICT* (C-93/96, Rink. p. I-2881, 14 punktas).

visų pirma pagal Muitinės kodekso II antraštinės dalies 3 skyriuje „Prekių muitinis įvertinimas“ nustatytą metodą ir pagal atitinkamas įgyvendinimo nuostatas.

36. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori sužinoti, ar pagal minėtas nuostatas [10] muitinės įstaiga turėjo teisę nustatyti muitinę vertę, pagal kurią taikoma nagrinėjama antidempingo priemonė, remdamasi pirmesnio už galutinį pardavimą, kurio pagrindu prekės buvo pateiktos į Bendrijos muitų teritoriją, kaina.

37. Atsakant į šį klausimą iš pradžių reikėtų pažymėti, kad nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą ne visai aiškiai nurodytos aplinkybės, kuriomis šis klausimas kilo. Visų pirma ne visai aišku, ar Italijos muitinės įstaigos nusprendė remtis pirmesnio pardavimo kaina, kaip galima spręsti iš Italijos valdžios institucijų pastabų, nes nebuvo įsitikinusios tuo, kad *Carboni* už nagrinėjamas importuotas prekes iš tikrųjų sumokėjo CMP sąskaitoje faktūroje nurodytą 151 ekiu kainą, o gal todėl, kad, jų nuomone, nors minėta suma iš tikrųjų yra ta, kurią *Carboni* sumokėjo už importuotas prekes, pagal antidempingo teisės aktų tikslą muitinę vertę reikalaujama nustatyti remiantis pirmuoju pardavimu Bendrijos subjektui.

38. Kaip bus matyti iš toliau pateikto vertinimo, muitinės įstaigos galimybė nustatant muitinę vertę remtis pirmesniu pardavimu susijusi su tam tikromis sąlygomis, todėl šioje byloje svarbu nustatyti konkrečias nagrinėjamo atvejo aplinkybes. Tačiau bet kuriuo atveju, norėdamas pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui naudingą atsakymą, išnagrinėsiu pateiktą klausimą plačiau, atsižvelgdamas ir į situaciją, kai kyla pagrįstų abejonių dėl to, ar deklaruota vertė iš tikrųjų atitinka importuotojo sumokėtą kainą, ir į situaciją, kai šis veiksnys nėra ginčijamas.

39. Šiuo tikslu pirmiausia išnagrinėsiu, ar pagal galiojančiuose Bendrijos muitų teisės aktuose nustatytą vertinimo sistemą muitinės įstaiga vėlesnių pardavimų atveju gali nustatyti muitinę vertę pagal pirmesnio pardavimo kainą, ir, antra, konkrečiau išnagrinėsiu klausimą, ar, kaip nurodė Italijos vyriausybė, pagal antidempingo teisės aktų *ratio legis* tokiu atveju, kaip nagrinėjamas šioje byloje,

10 — Reikėtų pažymėti, kad iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą aišku, jog prejudicinio klausimo tekste esantis žodžių junginys „Bendrijos muitų teisės principai“ techniškai reiškia ne konkrečius bendruosius Bendrijos teisės principus, bet apskritai šiai bylai svarbias Bendrijos muitų teisės nuostatas, visų pirma nustatytas Muitinės kodekse ir įgyvendinimo reglamente. Taigi šį žodžių junginį savo išvadoje vartoju tokia pat reikšme.

muitinė vertė turi būti nustatoma atsižvelgiant į pirmesnio pardavimo, šioje byloje – OME-DTECH įvykdyto pardavimo CMP, kainą.

40. Iš pradžių reikėtų priminti, kad Bendrijos teisės aktais, susijusiais su muitiniu įvertinimu, siekiama įtvirtintini teisingą, vienodą ir neutralią sistemą, kuri neleistų naudoti savavališkai nustatytų arba fiktyvių muitinių verčių ir kuri grindžiama principu, kad muitinė vertė turi atitikti importuojamų prekių realią ekonominę vertę [11].

41. Todėl muitinė vertė turi būti nustatoma pagal „sandorio vertės“ sąvoką [12], o tokia vertė pagal Muitinės kodekso 29 straipsnio 1 dalį yra kaina, faktiškai sumokėta arba mokėtina už prekes, parduodamas eksportui į Bendrijos muitų teritoriją, ir prireikus patikslinta vadovaujantis atitinkamomis Muitinės kodekso nuostatomis.

42. Taigi muitinė vertė iš esmės atitinka konkrečią eksportuojamų prekių kainą, dėl kurios susitarė pirkėjas (importuotojas) ir pardavėjas (eksportuotojas) [13].

43. Iš Muitinės kodekso 29 straipsnio 1 dalies aišku, kad muitinė vertė siejama tik su tomis prekėmis, kurios parduodamos „eksportui į Bendrijos muitų teritoriją“, o tai reiškia, kad parduodant turi būti susitarta, jog trečiųjų šalių kilmės prekės bus įvežtos į Bendrijos muitų teritoriją [14].

44. Pagal įgyvendinimo reglamento 147 straipsnio 1 dalį faktas, kad prekės yra deklaruotos išleidimui į laisvą apyvartą Bendrijoje, laikomas požymiu, jog minėta sąlyga yra įvykdyta, t. y. kad jos buvo parduotos eksportui į Bendriją.

45. Jei prekės prieš įvertinimą yra dviejų ar daugiau vienas po kito sudarytų sandorių dalykas, sąlyga, kad prekės buvo parduotos eksportui į Bendrijos teritoriją, iš esmės gali būti įvykdyta kiekvieno iš vėlesnio perpardavimo atveju. Todėl įgyvendinimo reglamento

11 — Šiuo klausimu visų pirma žr. 1990 m. birželio 6 d. Sprendimą *Unifert* (C-11/89, Rink. p. I-2275, 35 punktas) ir 2006 m. lapkričio 16 d. Sprendimą *Compaq Computer International Corporation* (C-306/04, Rink. p. I-10991, 30 punktas).

12 — Šiuo klausimu žr. 1986 m. vasario 4 d. Sprendimą *Van Houten* (65/85, Rink. p. 447, 13 punktas).

13 — Šiuo klausimu žr. 12 išnašoje minėto sprendimo *Van Houten* 13 punktą; 11 išnašoje minėto sprendimo *Unifert* 36 punktą ir 2006 m. vasario 23 d. Sprendimą *Dollond & Aitchison* (C-491/04, Rink. p. I-2129, 26 punktas).

14 — Šiuo klausimu žr. 11 išnašoje minėto sprendimo *Unifert* 11 punktą.

147 straipsnio 1 dalyje išplečiama prielaida, kad jei prekės deklaruojamos išleidimui į laisvą apyvartą, „pardavimo eksportui“ sąlyga yra įvykdyta kiekvieno vėlesnio perpardavimo atveju.

46. Pradinėje įgyvendinimo reglamento 147 straipsnio 1 dalies redakcijoje, galiojusioje šios bylos aplinkybių metu, buvo nustatyta, kad tokiu atveju kiekviena tokio pardavimo kaina gali būti vertės nustatymo pagrindas.

47. Kaip yra aišku iš Teisingumo Teismo sprendimo *Unifert*, tai reiškia, kad vėlesnio prekių perpardavimo eksportui į Bendrijos muitų teritoriją atveju importuotojas gali iš kiekvienam šiam pardavimui sutartų kainų pasirinkti tą kainą, kurios pagrindu jis nustatys muitinę vertę, su sąlyga, kad jis gali muitinės įstaigoms pateikti visus reikalingus su pasirinkta kaina susijusius duomenis ir dokumentus [15].

48. Aišku, dėl to, kad prekių importuotojas kaip sandorio vertės pagrindą iš esmės gali pasirinkti bet kurią sutartą kainą pardavimų grandinėje, kurios rezultatas – prekių importas, muitinė vertė gali ir neatspindėti importuotojo sumokėtos ar mokėtinos galutinės prekių kainos elementų, pavyzdžiui, vieno ar kelių pirmesnių prekių pardavėjų pelno normos.

49. Todėl reikėtų pažymėti, kad minėta taisyklė tam tikra prasme nesuderinama su sandorio vertės metodu. Minėta sąvoka, kaip jau minėjau [16], visų pirma siekiama nustatyti muitinę vertę, kuri atitiktų realią importuojamų prekių ekonominę vertę, t. y. tikrąją prekių kainą, kai jos buvo deklaruotos išleidimui į laisvą apyvartą. Kitaip tariant, muitinė vertė turi kuo labiau atitikti eksporto kainą tuo momentu, kai prekės pasiekia Bendrijos sieną, o tai taip pat rodo aplinkybė, kad pagal įgyvendinimo reglamento 145 straipsnį sumažėjus prekių komercinei vertei, pvz., praradus prekes ar sugadinus jau nupirktas, tačiau prieš išleidžiamas į laisvą apyvartą proporcingai mažinama faktiškai sumokėta ar mokėtina kaina [17].

15 — 15 išnašoje minėto sprendimo *Unifert* 16 ir 21 punktai. Šis sprendimas buvo susijęs su 1980 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1224/80 dėl prekių muitinio įvertinimo (OL L 134, p. 1) 3 straipsnio 1 dalies ir 1980 m. birželio 11 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 1495/80, kuriuo įgyvendinamos tam tikros Tarybos reglamento Nr. 1224/80 1, 3 ir 8 straipsnių nuostatos (OL L 154, p. 14), 6 straipsnio išaiškinimu; šios nuostatos, nors ir buvo priimtos iš naujo, tačiau suformuluotos iš esmės taip pat, kaip atitinkamai Muitinės kodekso 29 straipsnio 1 dalis ir įgyvendinimo reglamento 147 straipsnio 1 dalis.

16 — Žr. šios išvados 40 punktą.

17 — Šiuo klausimu taip pat žr. 1986 m. birželio 12 d. Sprendimą *Repenning* (183/85, Rink. p. 1873, 18 punktas) ir 11 išnašoje minėto sprendimo *Unifert* 35 punktą.

50. Būtent todėl, kaip teisingai pažymėjo Komisija, iš šiuo metu galiojančio įgyvendinimo reglamento, iš dalies pakeisto 1995 m., 147 straipsnio 1 dalies redakcijos aišku, kad vėlesnių perpardavimų iki muitinio įvertinimo atveju muitinė vertė paprastai nustatoma remiantis paskutinio pardavimo, kurio pagrindu prekės pateikiamos į Bendrijos muitų teritoriją, kaina. Deklarantas pagal iš dalies pakeisto įgyvendinimo reglamento 147 straipsnio 1 dalį negali paprasčiausiai deklaruoti kainos, susijusios su pirmesniu pardavimu nei galutinis. Tokiu atveju jis taip pat privalo įrodyti muitinės įstaigai, kad minėto pirmesnio pardavimo tikslas buvo eksportas į muitų teritoriją.

51. Tačiau grįžtant prie šioje byloje iškelto klausimo, reikėtų pažymėti, kad, mano nuomone, pagal įgyvendinimo reglamento 147 straipsnio 1 dalį tik deklarantui vėlesnių perpardavimų atveju leidžiama pasirinkti kainą, susijusią su pirmesniu pardavimu nei paskutinis, kurio pagrindu prekės buvo įvežtos.

52. Atvirkščiai, nei minėtos nuostatos, nei Muitinės kodekso 29 straipsnio 1 dalies negalima aiškinti taip, kad, kaip šiuo atveju nagrinėjama byloje, kai deklarantas deklaravo prekių kainą, dėl kurios susitarė per paskutinį pardavimą, kurio pagrindu prekės buvo įvežtos į Bendrijos teritoriją, muitinės įstaigai leidžiama nevaržomai pasirinkti pirmesnio prekių pardavimo kainą.

53. Mano nuomone, toks aiškinimas visų pirma prieštarauja sandorio vertės sampratai Bendrijos muitų teisėje, pagal kurią reikalaujama, kad prekės paprastai būtų vertinamos remiantis paskutinio pardavimo, kurio pagrindu prekės įvežamos į Bendriją, kaina iki muitinio įvertinimo, ir šios taisyklės išimtys turi būti aiškinamos griežtai. Antra, teisinio tikrumo reikalavimas ir būtinybė apsaugoti individualų importuotoją nuo savavališko muitų ir visų pirma antidempingo muitų nustatymo taip pat reiškia, kad muitinės įstaigoms negali būti leidžiama nevaržomai pasirinkti kitokią kainą nei ta, kurią pasirinko ir deklaravo deklarantas.

54. Todėl atrodo, kad pagal Muitinės kodeksą ir įgyvendinimo reglamentą muitinė vertė iš esmės turi būti nustatoma remiantis faktiškai už prekes sumokėta ar mokėtina paskutinio pardavimo iki muitinio įvertinimo kaina, jei importuotas deklaruoja šią kainą. Todėl tokiu atveju muitinės įstaigos negali remtis pirmesnio tų pačių prekių pardavimo kaina.

55. Be to, mano nuomone ir priešingai nei siūlo Italijos vyriausybė, atsižvelgiant į antidempingo taisyklių tikslus, kitoks aiškinimas nepateisinamas.

56. Šiuo klausimu reikėtų pažymėti, kad pagal pagrindinio sprendimo 1 straipsnio ir 2 straipsnio 1 dalies nuostatas, kurios taikomos nagrinėjamam laikinam ir galutiniam sprendimams [18], antidempingo taisyklėmis siekiama apsaugoti nuo „importo dempingo kaina ar subsidijuojamo importo“ ir antidempingo muitas gali būti taikomas bet kuriai importuojamai prekei dempingo kaina, „kai ją išleidus į laisvą apyvartą Bendrijoje būtų padaryta žala“. Be to, pagal pagrindinio sprendimo 2 straipsnio 2 dalyje pateiktą apibrėžtį laikoma, kad prekė parduodama dempingo kaina, kai jos eksporto į Bendriją kaina yra mažesnė už normalią panašios prekės vertę.

57. Kaip galima spręsti iš minėtų nuostatų, antidempingo priemonės taikymas susijęs su tuo, kad išleidus prekes į laisvą apyvartą Bendrijoje sukeliama žala Bendrijos pramonei. Priešingai nei savo pastabose nurodo Italijos vyriausybė, Bendrijos antidempingo teisės aktai netaikomi pačiam prekių pardavimui (kaip šioje byloje pirmas OME-DTECH hematito ketaus pardavimas CMP), kol prekės nėra faktiškai eksportuotos į Bendrijos muitų teritoriją, net jei Bendrijos subjektas yra tokio sandorio šalis.

58. Be to, antidempingo muitais siekiama neutralizuoti dempingo maržą, iš esmės atsirandančią dėl eksporto į Bendriją kainos ir normalios prekės vertės skirtumo, ir taip pašalinti žalingas prekių importo į Bendriją pasekmes. Šioje byloje sprendime, kuriuo nustatomas laikinasis muitas, ir sprendime, kuriuo nustatomas galutinis muitas, nustatyta minimali 149 ekiu už toną kaina rodo kainos lygį, kuriam esant nagrinėjamo hematito ketaus importas nebėra žalingas Bendrijos pramonei [19].

59. Iš to darytina išvada, kad jei deklaranto faktiškai sumokėta ar mokėtina kaina viršija minimalią antidempingo priemonės nustatytą kainą, atsižvelgiant į antidempingo taisyklių dalyką ir tikslą, nėra jokios priežasties taikyti

18 — Taip pat žr. atitinkamas 1988 m. liepos 11 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2423/88 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos Bendrijos narėmis nesančių valstybių (OL L 209, p. 1) nuostatas ir 1995 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 384/96 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos Bendrijos narėmis nesančių valstybių (OL L 56, p. 1) 1 straipsnį.

19 — Taip pat žr. Sprendimo Nr. 67/94 64 konstatuojamąją dalį.

antidempingo muitą remiantis, pavyzdžiui, pirmesniu prekių pardavimu. Taip yra net ir tuomet, kai, norint išvengti antidempingo muito, yra konkrečiai susitarta dėl didesnės kainos nei nustatyta minimali kaina [20].

60. Todėl pagal muitų ir antidempingo teisės aktus, jei deklarantas nusprendžia deklaruoti paskutinio pardavimo, kurio pagrindu prekės buvo įvežtos į Bendriją, kainą, muitinės įstaiga, siekdama nustatyti šioje byloje nagrinėjamą antidempingo muitą, negali nevaržomai nustatyti muitinės vertės remdamasi pirmesnio tų pačių prekių pardavimo kaina.

61. Tačiau reikėtų pabrėžti, kad tokia išvada taikoma su sąlyga, kad deklaruota vertė iš tikrųjų atitinka už prekes sumokėtą ar mokėtiną kainą.

62. Manau, kad būtų kitaip, jei kiltų pagrįstų abejonių dėl deklaruojamosios vertės tikrumo ir jei, pavyzdžiui, kiltų įtarimų (atrodo, remiantis nutartimi dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, tokią mintį išreiškė Finansų ministerija), kad pateiktoje sąskaitoje faktūroje nurodyta kaina yra nepagrįsta ar netikra.

63. Šiomis aplinkybėmis reikėtų priminti, kad Muitinės kodekso 30 ir 31 straipsniuose numatyti papildomi įvertinimo metodai, taikomi tais atvejais, kai muitinės vertės neįmanoma nustatyti remiantis Muitinės kodekso 29 straipsnyje nustatytu sandorio vertės metodu.

64. Todėl įgyvendinimo reglamento, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 3254/94, 181 a straipsnyje nurodyta, kad jei muitinė turi pagrįstų abejonių, jog deklaruojamoji vertė atspindi sumokėtą arba mokėtiną bendrą sumą, ji neprivalo muitinės vertės nustatyti remdamasi sandorio vertės metodu ir todėl gali atmesti deklaruotą kainą, jei paprašius papildomos informacijos pagal minėto reglamento 178 straipsnio 4 dalį ir toliau lieka abejonių.

65. Nors kai nagrinėjamos prekės buvo deklaruojamos, minėta įgyvendinimo reglamento nuostata dar nebuvo įsigaliojusi, remiantis Komisijos pateikta informacija, ji atspindi nuoseklią praktiką muitų srityje, kuri jau buvo taikoma bylos aplinkybių metu, ir, be to, manau, ji atitinka Muitinės kodekso sistemą.

20 — Šiuo klausimu taip pat žr. 1990 m. liepos 11 d. Sprendimą *Neotype Techmashexport prieš Komisiją ir Tarybą* (C-305/86 ir C-160/87, Rink. p. I-2945, 60 punktas) ir 1996 m. kovo 28 d. Sprendimą *Birkenbeul* (C-99/94, Rink. p. I-1791, 17 punktas).

66. Pavyzdžiui, pagal Muitinės kodekso 29 straipsnio 2 dalies a punktą tais atvejais, kai pirkėjas ir pardavėjas susiję, muitinės įstaigos gali atsisakyti pripažinti pagal Muitinės kodekso 29 straipsnio 1 dalį nustatytą sandorio vertę priimtina, jei, atsižvelgusios į papildomą deklaranto pateiktą ar kitaip gautą informaciją ir suteikusios deklarantui galimybę atsakyti, muitinės įstaigos mano, kad toks ryšys turėjo įtakos kainai.

67. Tokiais atvejais, jei dėl kokios nors priežasties sandorio vertė negali būti pripažinta priimtina, Muitinės kodekse nurodyta, kad muitinė vertė iš esmės nustatoma taikant papildomus įvertinimo metodus, kaip antai muitinės vertės nustatymas remiantis tapačių prekių, parduotų eksportui, sandorio verte pagal Muitinės kodekso 30 straipsnio 2 dalies a punktą arba taikant kitas Muitinės kodekso 31 straipsnyje numatytas pagrįstas priemones.

68. Tačiau kalbant apie šioje byloje nagrinėjamą klausimą, t. y. ar muitinės įstaigos taip pat gali remtis pirmesnio pardavimo nei tas, kurio pagrindu atitinkamos prekės buvo įvežtos ir pateikta muitinės deklaracija, kaina, reikėtų pažymėti, kad toks muitinio įvertinimo metodas gali geriau atspindėti tikrąją tų prekių muitinę vertę nei minėtos „apskaičiuotos vertės“, nustatomos pagal Muitinės kodekso 30 ir 31 straipsnius. Be to, manytina, kad kaina, dėl kurios susitarta pirmesnio pardavimo atveju, įgyvendinimo reglamento 147 straipsnio 1 dalies sąlygomis laikoma priimtina prekių sandorio verte.

69. Todėl atrodo, kad jei muitinės įstaigos, paprašiusios papildomos informacijos, turi dėl šios išvados 62 punkte nurodytų priežasčių atsisakyti vertinti prekes pagal deklaruotą kainą, jos gali pagal Muitinės kodekse nustatytą muitinio įvertinimo sistemą remtis pirmesnio tų pačių prekių pardavimo nei tas, kuriuo remiantis buvo deklaruota vertė, kaina.

70. Atsižvelgdamas į visus šiuos svarstymus, darau išvadą, kad pagal Bendrijos muitų teisės principus ir siekdamos taikyti antidempingo muitą, nustatytą sprendimu, kuriuo nustatomas laikinas muitas, muitinės įstaigos negali nustatyti muitinės vertės remdamosi pirmesnio pardavimo nei tas, kurio pagrindu buvo atliktas muitinis įvertinimas, kaina, jei deklaruota kaina yra importuotojo faktiškai sumokėta ar mokėtina kaina.

71. Tačiau jei muitinės įstaigos turi pagrįstų abejonių dėl to, ar deklaruota vertė atspindi

visą už atitinkamas prekes faktiškai sumokėtą ar mokėtiną kainą, ir jei paprašius papildomos informacijos bei suteikus atitinkamam asmeniui realią galimybę atsakyti, kaip nustatyta Muitinės kodekse ir įgyvendinimo reglamente, tos abejonės pasitvirtina, jos, siekdamos taikyti antidempingo muitą, gali apskaičiuoti muitinę vertę remdamosi pirmesnio atitinkamų prekių pardavimo eksportui į Bendriją kaina.

V — Išvada

72. Atsižvelgdamas į visus šiuos argumentus, siūlau į Teisingumo Teismui pateiktą prejudicinį klausimą atsakyti taip:

Pagal Bendrijos muitų teisės principus ir siekdamos taikyti antidempingo muitą, nustatytą 1994 m. sausio 12 d. Komisijos sprendimu 67/94/EAPB, kuriuo nustatomas laikinas antidempingo muitas už hematito ketaus iš Brazilijos, Lenkijos, Rusijos ir Ukrainos importą į Bendriją, muitinės įstaigos negali nevaržomai nustatyti muitinės vertės, remdamosi pirmesnio pardavimo nei tas, kuriuo remiantis buvo atliktas muitinis įvertinimas, kaina, jei deklaruota kaina yra importuotojo faktiškai sumokėta ar mokėtina kaina.

Tačiau jei muitinės įstaigos turi pagrįstų abejonių dėl to, ar deklaruota vertė atspindi visą už atitinkamas prekes faktiškai sumokėtą ar mokėtiną kainą, ir jei paprašius papildomos informacijos bei suteikus atitinkamam asmeniui realią galimybę atsakyti, kaip nustatyta Muitinės kodekse ir įgyvendinimo reglamente, tos abejonės pasitvirtina, jos, siekdamos taikyti antidempingo muitą, gali apskaičiuoti muitinę vertę remdamosi pirmesnio atitinkamų prekių pardavimo eksportui į Bendriją kaina.